

UNDER DANNEBROG

ORGAN FOR
SØVÆRN OG SØFART

4

Landsnæstjormand:
Distriktschef Torben Jensen
Søndervangsvej 22, 2600 Glostrup
Tlf. 02 - 96 63 51

Landssekretær:
Ekspeditionssekretær Richard Borg
Strandboulevarden 3, 2100 København Ø
Tlf. 01 - 26 93 51

Landskasserer:
Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå
Tlf. 03 - 24 77 76

Distrikt I (Storkøbenhavn):
Postbud Flemming Petersen
Strandengen 34, 1, 4000 Roskilde
Tlf. 03 - 35 92 73

Distrikt II (Nordsjælland):
Cykelhandler Ferd. Andreasen
Hansensvej 12, 3400 Hillérød
Tlf. 03 - 26 52 82

Distrikt III (Vestsjælland):
Overmekaniker Niels Bruus Sørensen
Æblehaven 21, 4220 Korsør
Tlf. 03 - 57 24 49

Distrikt IV (Sydsjælland):
El-montør Bent Hollænder
Hørvænget 42, 4690 Haslev
Tlf. 03 - 69 19 72

Distrikt V (Bornholm):
Forvalter Frode Bidstrup
Rosenvvej 13, 2., 3700 Rønne
Tlf. 03 - 95 28 98

Distrikt VI (Lolland-Falster):
Forretningsfører Eli Semberg
Frodesvej 6, 4900 Nakskov
Tlf. 03 - 92 03 15

Distrikt VII (Fyn):
Ingeniør Erik Fylling
Vestergade 19, 5000 Odense
Tlf. 09 - 12 14 60

Ndr. Strandvej 90, 8400 Ebeltoft
Tlf. 06 - 34 22 21

Distrikt XI (Nordvestjylland):
Fiskeeksportør Lars P. Kruse
Birkevænget 3, 7730 Hanstholm

Distrikt XII (Nordjylland):
Sejlmagermester Joe Jørgensen
Havnevej 5, 9990 Skagen
Tlf. 08 - 44 14 51

Distrikt XIII (Oversøisk):
Bagermester Albert Echwald
Viborgvej 237, 8450 Hammel
Tlf. 06 - 96 38 86

Skytteudvalgsformand
Frisørmester J. Rosenfeldt Christensen
Sofielundsvej 1 B, 2600 Glostrup
Tlf. 02 - 96 05 64 og 96 27 70

Marineforeningens hovedkontor

Adresse:
Marineforeningen, Østergade 8
1100 København K. Tlf. 01 - 15 28 86

Kontortid:
Mandag, onsdag og fredag kl. 10 - 13

Postkonto:
Nr. 2 00 16 08

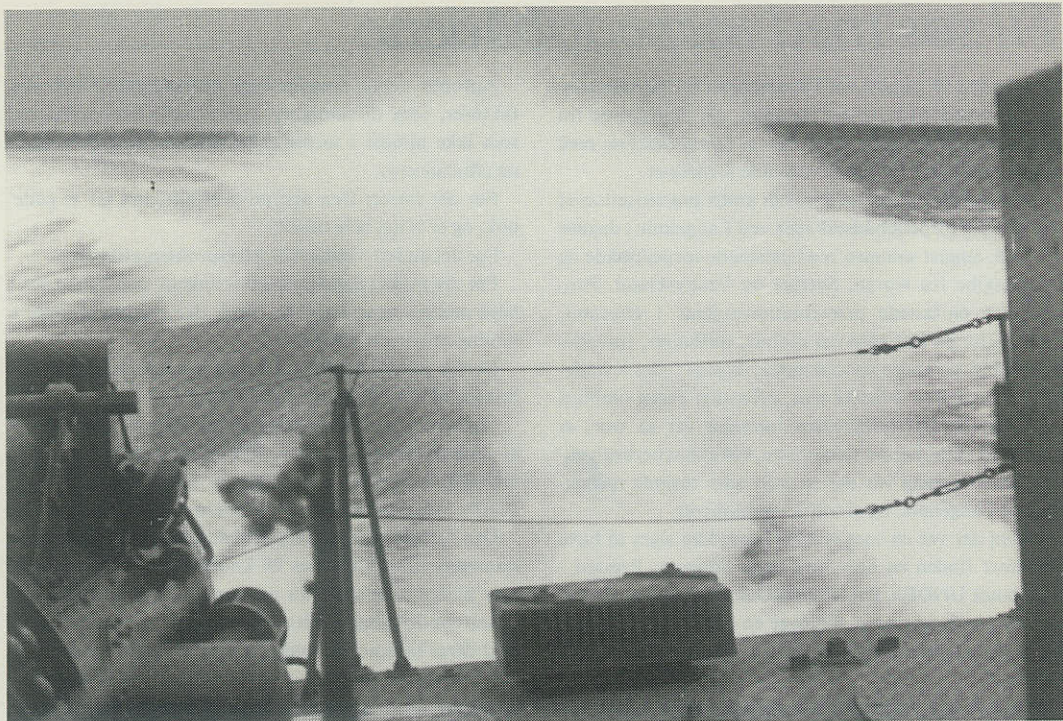
Under Dannebrog

Redaktion:
Kaj Lund, Bolbrovej 80
2960 Rungsted Kyst. Tlf. 02 - 86 37 51

Trykning:
Holbæk Amts Bogtrykkeri, Algade 1 C
4300 Holbæk. Tlf. 03 - 43 20 48

FORSIDEN:

Torpedobåden SEHESTED lægger til.
Foto: Kaj Lund.

Det kræver en stadig aktiv indsats at holde udviklingen i gang. Foto: Kaj Lund

En udfordring

I september skrev Marineforeningens landsformand til samtlige afdelingsformænd blandt andet: - Det er min overbevisning, at jeg overtager en veletableret, velorganiseret og velfungerende foreningsorganisation, hvor der ikke er brug for de store foranstaltninger. - I skal altså ikke være bange for, at jeg kommer farende og vil lave om på det hele.

At man bør undgå de store pludselige ændringer (revolutionen), har altid været min opfattelse. Det opnås ved stadig at fremme en rolig udvikling (evolutionen). Dette indebærer imidlertid, at vi ikke blot kan konstatere, at alt er godt, og så læne os tilbage i stolen. Så vil det hele gå i stå.

Stilstand er - i den foranderlige verden, vi lever i - ensbetydende med tilbagegang. Det kræver en stadig aktiv indsats at holde udviklingen igang.

Det er denne udfordring, afdelingsformænd, distriktsrepræsentanter og hovedbestyrelse må være rede til at tage op i arbejdet året rundt. En gang om året kan vi så stå til regnskab for foreningens øverste myndighed: Sendemandsmødet.

Ud fra et nutidigt demokratisk syn må man betegne Marineforeningens organisation som helt tidssvarende, som den er opbygget primært på de enkelte afdelinger

med vidtgående selvstyre, koordineret af en repræsentativt valgt hovedbestyrelse og forretningsudvalg, medens den højeste afgørelse er lagt i hænderne på medlemmerne gennem direkte valgte sendemænd.

En sådan demokratisk ledelsesform kan imidlertid kun fungere tilfredsstillende, dersom alle udnytter de muligheder, den byder på, til at gøre indflydelse gældende - ikke blot ved sendemandsmøder, men også året igennem via distriktsrepræsentanterne, som løbende kan bringe forslag, kritik og spørgsmål frem til hovedbestyrelse og forretningsudvalg.

Her ligger en del af udfordringen til afdelingsformændene, som ikke bør nøjes med blot at besvare henvendelser fra distriktsrepræsentanterne så hurtigt som muligt (der har visse steder været vanskeligheder med at få rapporter og ønskede oplysninger frem). Samarbejdet kan måske navnlig fremmes ved, at man selv tager initiativet til at henvende sig til distriktsrepræsentanterne. Jo bedre disse er orienterede om, hvad der rører sig i afdelingerne, desto større udbytte vil der blive af hovedbestyrelses- og forretningsudvalgs-møder, hvor der bliver tale om at løse eventuelle problemer og fremme en udvikling i overensstemmelse med fremsatte ønsker.

Til søs med torpedobådene

Søndag den 19. august var 100 årsdagen for introduktionen af torpedobådsvåben i Danmark, når man går ud fra ankomsten til Holmen af det første fartøj udstyret med affyringsapparat for selvbevægende torpedoer.

Jubilæet blev fejret med blandt andet præsentation af den danske torpedobådseskadre ved Langelinie i dagene 17. - 18. august sammen med gæstende torpedobåde og hjælpeskibe fra Norge, Sverige og Vesttyskland. Programmet omfattede præsentationssejls i Øresund, modtagelse på Københavns rådhus, udflugter, travaljekaproning og andre sportskampe, koncert ved Kvinde-ligt Marinekorps' Musikkorps, offentligt besøg ombord og asfaltbal. Offentlighedens interesse var så stor, at man med rette kunne tale om en københavnerbegivenhed. En overgang var der en halv snes tusinde mennesker på Langelinie, og al trafik var blokeret.

- Men der var en snes stykker, som kan siges at have skummet fløden en halv snes dage tidligere. Pressen - deriblandt UNDER DANNEBROG - havde fået invitation til den 8. august at tilbringe en dag til søs med torpedobådseskadrens enheder under øvelse i det sydlige Kattegat.

Programmet startede i Hundested, hvor eskadrens mobile base var opstillet ved Spodsbjerg fyr, og hvor eskadrens chef, kommandør Jørgen F. Bork bød velkommen og gav en kortfattet orientering om det danske torpedovåbens udvikling og en redegørelse for dets organisation idag.

Eskadren omfatter dels de 6 lette glidebåde af SØLØVEN-klassen, bygget delvis af træ og glasfiber, let armerede og let på tå med en tophastighed over 50 knob.

Eskadrens sværvægttere er de 10 nye dobbelt så store deplacementbåde af WILLEMOES-klassen, der kan løbe 35 knob og er mere sødygtige og sværere armerede, blandt andet med sømålsmissiler, et langtrækkende præcisionsvåben med frygtindgydende effekt.

Til eskadren hører desuden de to tank- og forsyningsfartøjer RIMFAXE og SKINFAXE samt den mobile base MOBA. Det kan bedst karakteriseres som et moderskib på hjul. MOBA er organisatorisk opdelt i en forsynings- og reparationsafdeling, MOBA LOG, samt en operationsafdeling, MOBA OPS, hvis køretøjer er platforme for kommunikationsudstyr (radar, decca osv.) af samme system, som anvendes i fartøjerne. De er koblet til et datamatled, så alle observationer kan udveksles og overføres til et samlet databillede.

Når en moderne torpedobåd er i søen, er alle mand i aktivitet. Det er et én-vagts skib. Men mandskabet skal også have søvn og fritid, og da vil MOBA OPS glide ind og overtage vagttjenesten og give kontinuitet i overvågningen.

Apropos fritid fremhævede kommandør Bork tre faktorer, som til stadighed griber ind i hverandre, og som ikke mindst i torpedobådsvåbenet skal overvåges og afbalanceres.

For det første: Den operative effektivitet (er vi gode nok, og er vi det hele tiden?).

For det andet: Vedligeholdelsesproblematikken.

For det tredje: Samfundsudviklingens krav om et forhold mellem arbejdstid og fritid, der gradvis ændres i retning af kortere arbejdstid.

Derfor gælder det om, at de sparsomme timer, der tilbringes til søs, bliver udnyttet 100 pct.

Gæsterne fik dokumentation for 100 pct. udnyttelse af timerne til søs. De blev tilbragt dels om bord i SØHUNDEN, ført af søløjtnant N. Friis, dels i SEHESTED, hvis chef var kaptajnlojtnant K. B. Jensen.

Den forhenværende torpedobåds-gast, hvis erfaringer stammede fra 1930'ernes 29 knobs DRAGEN-klassen, blev blidt kostet væk fra agterenden, umiddelbart før dieselfremdrivningen blev afløst af de tre gasturbiner med deres inferno af bulder, varme og røg. Residensen blev forlagt til fordækket, hvor lojtnant Friis gav dispensation for et kortvarigt ophold, der dog varede længe nok til at give en 100 pct. gennemblødning, da SØHUNDEN under en skarp drejning skovlede en grøn sø ind over bakken.

Den fuldautomatiske er skudklar i SØHUNDEN.

Torpedobådseskadren et sted i Kattegat. Fotos: Kaj Lund

Vejrforholdene tillod desværre ikke torpedoskydning den dag, da der kræves en vis sigtbarhed for at kunne genfinde de afskudte torpedoer. Naturligvis blev der heller ikke fyret med missiler, da hvert skud, uanset om det er solskin eller tåge, koster 3,3 millioner kroner.

Til gengæld demonstreredes skydning mod luftmål med fuldautomatiske elektronisk styrede maskinkanoner, som med nogle få salver nedlagde et luftslæbemål.

Gæsterne fik forevist alt om bord fra maskinrum til plottebord og fra radiostation til banjerne, hvor det iøvrigt var lige så umuligt at opholde sig under topfart som i gamle dage. Bepisningen var god daglig kost serveret i skibets messe sammen med de til enhver tid vagtfri sømænd.

Det helhedsbillede, man bagefter kunne danne sig, var små fartøjer med koncentreret aktivitet, hvor hver mand har en funktion af betydning for helheden, og hvor der hersker en god arbejdsånd uden de stive formaliteter, vi gamle var belemret med.

I denne forbindelse klinger endnu det sidste, som kommandør Bork sagde under briefingen: - Vi hører ikke til dem, der har bekymringer over de unge i dag. Hos os har de bevist, at man i dag kan stille de samme krav til dem som for mange år siden - og få kravene opfyldt.

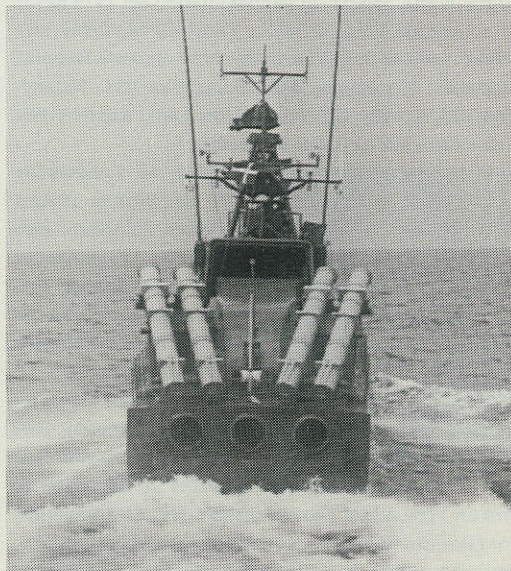
Kaj Lund

Torpedobåde gennem 100 år (Bog anmeldelse)

Medens flere skibstyper er forsvundet fra søværnet i de sidste 100 år, holder torpedobåden fremdeles stand, og

det danske torpedobådsvåben, som jubilerer i år, er så effektivt som nogensinde. *Marinehistorisk Selskab* har i anledning af 100-året udsendt dette skrift forfattet af orlogskaptajn Hans Garde og cand. mag. Hans Chr. Bjerg. De giver et helhedsbillede: Historisk, teknisk, strategisk og politisk. Godt ill., 144 s., kr. 78,00. Nyborders Boghandel.

SEHESTED med Harpoon missiler

Fra hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsesmødet

Den 29. september afholdt hovedbestyrelsen møde i Søofficersforeningens lokaler i København. Fraværende var kun repræsentanterne for distrikt IX og XI samt skytteudvalgsformanden og redaktøren af Under Dannebrog.

Efter at landsformanden havde budt velkommen, indledtes mødet med at mindes Chr. Bønnelycke, tidligere landsnæstformand, som var gået bort i juni. Landsformanden heftede dernæst Marineforeningens hæderstegn på Kurt Flatau's brede bringe og overbragte ham en tak for godt arbejde i hovedbestyrelsen gennem 10 år, først som landssekretær og senere som landskasserer.

Marineforeningens hæderstegn blev - efter at man havde arbejdet sig gennem dagsordenen - ligeledes overrakt til oberst Ulf Jessen, forhenværende præsident for Danske Soldaterforeningers Landsråd med tak for hans altid positive indstilling til Marineforeningens virke.

Gæstelisten for middagen efter mødet omfattede Danmarks Marineforenings æresformand, Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, formanden for Danmarks Rederiforening, skibsreder J. D. Lauritzen, direktør Bryde Nielsen, Faxe Bryggeri, kommandørkaptajn Kai Hertz, orlogskaptajn J. K. Olsen, kommandør E. V. Jørgensen, kommandør Munck, kommandørkaptajn Wessel Wetlesen, kommandør S. Kieler, revisor Ove Reumert, oberst Herman Berg og oberst Ulf Jessen.

Landsskyttestævnet 1979

Erling Westh oplyser, at landsskyttestævnet 1979 havde ni deltagende hold, at hvilke Glostrup Skyttelav blev vinder med 448 points. De øvrige hold opnåede følgende resultater: Kerteminde 440, Hanstholm 438, Kalundborg 428, Lyngby 427, Frederiksberg 421, Randers 393, København 392 og Århus 391 points.

Alex Andersen

Titlen af Landsskytte 1979 blev erobret af Alex Andersen, Glostrup, med 94 points. Kommandør Evers' pokal tilfaldt Frederiksberg, som havde haft den største fremgang (24 points) siden 1978. Ubådsskydningen blev vundet af Karl Momsen, Glostrup. Efter skydningen samledes ca. 80 skytter til frokost i restaurant Glostruphallen. Her fik formanden for Glostrup Skyttelav, Karl Momsen, af landsudvalgsformanden Jens R. Christensen, overrakt et gavebrev

fra de øvrige 8 skyttelav i anledning af, at Glostrup i år fejrer sit 25 års jubilæum.

Til gengæld holdt Karl Momsen en tale for Jens R. Christensen og dekorerede ham (som den første i landet) med skyttelaugets hæderstegn som anerkendelse for hans virke gennem mange år - først for skyttelavets i Glostrup og i de seneste år for et landsomfattende virke.

Derefter fandt præmieuddelingen sted, hvorefter Marineforeningens landsformand, V. P. Heise, takkede for indbydelsen, roste arrangementet og udtrykte ønske om fortsat fremgang for Marineforeningens skyttelav i Danmark.

Samme dag afholdtes skyttelavsmøde med deltagelse fra ni afdelinger. Blandt de mange punkter på dagsordenen kan fremhæves, at der var enighed om at hæve administrationskontingentet til kr. 40,00 pr. lav om året, og der var diskussion om tidspunktet for kommende landsskyttestævner.

Jubilarstævnet 1979

Marineforeningens jubilarstævne, som fandt sted den 26. august, var lige som sidste år lidet begunstiget af vejruderne. Alligevel var stævnet lidt ud over det sædvanlige i sammenligning med de seneste år. Man havde rekordtilstrømning, og jubilarudvalget havde været nødt til at standse tilgangen, da der var tilmeldt 159 jubilarer. Der var simpelt hen ikke plads til flere ved den efterfølgende frokost.

Efter mønstringen ved værftsbrovagten blev jubilarerne afleveret til Marineforeningens nye landsformand, kommandør V. P. Heise, der efter en kort og manende tale hilste på hver enkelt jubilar. Derefter nedlagde landsformanden og den ældste jubilar (årgang 1909) en krans ved mindestenen for dem, der satte livet til på Holmen i besættelsestiden.

Efter paraden var der samlet march gennem Holmen, forbi fregatteren HERLUF TROLLE og PEDER SKRAM til marinekasernen, hvor et dejligt frokostbord ventede.

Arrangørerne havde i år den glæde, at Marineforeningens svenske broderorganisation, Flottans Män, var repræsenteret blandt andet ved sin nye formand, Vilhelm Frithz.

Christian Bønnelycke in memoriam

En af Marineforeningens solide støtter - og medlem gennem 59 år - er gået bort. Det er »Bønne«, som den 5. juli i en alder af 81 år afgik ved døden efter nogen tids sygdom.